

פרשת

להרגיש המאושר בעולם

וַיְהִי מִקֵץ שְׁנַתִּים יָמִים (פרשתנו מא, א)

איתא במדרש רבה (ב"ר פפ"ט, ג) עה"פ "אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו" - "זה יוסף", שתמיד היה בוטח בה' "ולא פנה אל רהבים" (אל המצריים). רק פעם אחת נכשל בלשונו ופנה אל רהבים ושטי כזב, "ע"י שאמר לשר המשקים "זכרתיני . . והזכרתני" (בראשית מ, יד), נתווסף לו שתי שנים" בבית הסוהר.

בלקוטי שיחות (ח"ג ע' 836 ואילך) מבואר המענה ע"פ חסידות לשאלה - הרי יש לעשות כלי בדרך הטבע, שנאמר "וברכך בכל אשר תעשה" (דברים טו, יח), כך שעל האדם מוטל לעשות ולהשתדל בדרך הטבע, בכדי לזכות לברכת ה', ומדוע איפוא נענש יוסף על כך? - שזהו מכיון שהנהגה זו יש לה מקום אצל שאר האנשים, ואילו יוסף נצטיין בכך שהיה דבוק במדריגות עליונות שאינן בערך לעולם - לפיכך נדרש ממנו שלא יצטרך לכלים בדרך הטבע אלא יבטח בהקב"ה בלא כל עשיית כלים, ולכן נענש על כך.

נמצינו למדים, שאמנם נצטווה האדם לדאוג לצרכי חייו בדרכי הטבע, אך ככל שמתעלה בדביקותו באלקות - מתמעט הצורך להניח מבטחו בהשתדלותו בדרכי הטבע. בבחינת "כל המקבל עליו עול תורה, מעבירים ממנו עול דרך ארץ".

*

לפנינו סיפורם של ר' לייב פאזין ור' שמואל ברין, שני טיפוסי בעליבתים חסידיים של כ"ק אדמו"ר מהר"ש; הסיפור מלמד מהו בטחון ומהי אמונה, ומהוה תיאור מאלף על לבותיהם הרחבים של החסידים ונפשם האיתנה.

מלבד זאת, בסיפור מיוחד זה נפתחים שבילים בדרכי החסידות בכלל, וניתן להפיק ממנו לקח במשמעותה של אהבת ישראל והרגש צרתו של הזולת, ועוד.

ר' שמואל אף כי היה טרוד בעסקיו - היתה לו קביעות בלימוד בכל יום

החסיד ר' לייב פאזין היה חנוני גדול בוויטעבסק משופע בפרנסה ומצליח בעסקיו וכבר רכש לו בתי חומה אחדים ויצא לו שם כאחד הנגידים ומכלכל את ביתו בהרחבה, ואם כי איננו בעל מזג טוב ביותר, בכל זה נותן צדקה ביד פתוחה ועוסק בגמילות חסדים, אומרים עליו כי מפריש מעשר, וביתו פתוח לחסידים ואנשי מעשה.

ידיעתו בנגלה ובחסידות מועטה היא, אבל כפוף הוא לבני תורה מוקיר חסידים ומשתתף בלמודים, אף כי אין מבינם על בוריים.

בין מכירי ר' לייב פאזין הי' החסיד ר' שמואל ברין, מן המפורסמים בחסידי וויטבסק במעלות חושיו וכשרונותיו בידיעתו בתורה בנגלה ובחסידות, ובחלקת לשונו וטיב השכלתו וחכמתו בעניני מסחר וקנין, ואם כי הי' טרוד גדול בעסקיו – עסקי הקבלנות – בכ"ז הי' לו שיעור קבוע ללמוד בכל יום, ועיקר לימודיו הי' לעיונא בגמרא וחושן-משפט וכן בחסידות לעיונא. מצב עסקיו ופרנסתו הי' חליפות פעם בעליה ופעם בירידה, אך לקטנות כאלו לא הי' שת לבו.

בשנת תר"מ לרגלי התרגשות האצילים בעלי האחרות ואדוני היערות בפלכי וויטבסק, פסקוב, וריבותיהם עם אכרי הכפר, אשר בסיבה זו שבתו האחרונים מלעבוד בעבודת החטיבה והובלה, בא משכר בעסקו של ר' שמואל ברין, גם נפל בפח סוחרים רמאים, אבד את כל הונו, ונשאר בעל חוב גדול.

ה"זולת" וה"אני" הם שני דברים נפרדים!

קודם הפסח נסע [ר' לייב פאזין] ללויבאוויטש לכ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע. כשנכנס ליחידות דיבר עניניו בארוכה, וכל דבורו הי' כמספר דברים באופן מעמדו ומצבו בלבד וביקש ברכה.

ולאחר שכלה לספר אודות מצבו התאנח ואמר כי מצבו של ר' שמואל הוא בשפל המדרגה, בודאי הצדק הוא עם השי"ת דכאשר עושה כן הנה בודאי כן צריך להיות, אבל הרחמנות עליו גדולה היא.

כ"ק אדמו"ר הניח ידיו על עיני קדשו והתעמק במחשבתו ולא ענהו מאומה.

אחר הפסח נפלה – ל"ע – דליקה באותה הרחוב שהיו אסמי האוצר של פשתן של ר' לייב פאזין ונשרף הכל על סכום של כמה עשיריות אלפים רובל. ובאותה שעה נפלה דליקה בביתו אשר בעבר הנהר ונשרפה חנותו עם כל הסחורה אשר בה שעלתה כעשרים אלף רובל וכל זה לא הי' מובטח באחריות.

כעבור איזה ימים נסע ללויבאוויטש לכ"ק אדמו"ר לספר לו את המאורעות, וכאשר נכנס לכ"ק אדמו"ר בכה במרירות עצומה, כי בשני שריפות הללו אבד כחמישים אלף רובל, ויקונן במר נפשו.

כ"ק אדמו"ר הסתכל בו במבט רציני ויאמר לו: על רוע מצבו של שמואל ברין איבוד כל הונו ונשאר בעל חוב מצאת תנחומין ועליו צדקת דין שמים, וכאשר נגע בפשתן ובחנותך

אתה מרעיש עולמות ואין אתה מוצא תנחומין גם בהשתי בתי חומה שיש לך, ובהסכומים שיש לך בעיסקא ובשטרי הממשלה, ה"זולת" וה"אני" הם שני דברים נפרדים!

כשיצא ר' לייב פאזין התבונן בדברי קדש אשר הגיד לו כ"ק אדמו"ר, ויבן אשר בגלל חטאו אשר חטא אז בדברו אודות מצבו של ר' שמואל מצאתהו כל הרעה.

ויחליט בעצמו לכנוס עוד הפעם ביחידות לכ"ק אדמו"ר ולבקש תקון

יומים הלך כמוכה בשגעון מבלי דעת מה עליו לעשות. ויחליט בעצמו לכנוס עוד הפעם ביחידות לכ"ק אדמו"ר ולבקש תקון. כשנכנס לכ"ק אדמו"ר נתרגש במאד ולא יכול להוציא אף הגה, כשהרגיע במעט ביקש תשובה ותיקון, וקבל על עצמו על להבא שיתענין בטובת זולתו.

כ"ק אדמו"ר אמר לו: מקובל בשם הבעש"ט נ"ע דכל הפוסק איזה דבר על חבירו הן לטוב והן לרע הוא פוסק על עצמו, כגון האומר עבור מעשה הטוב או דיבור הטוב שעשה או דיבר זולתו מגיע לו שיעזרהו השי"ת בהדרוש לו, או האומר בעד הלא טוב שעשה או שדיבר חבירו מגיע לו כך וכך, הנה בכל דבריו אלה הוא פוסק על עצמו, בין לרע ובין לטוב, והמצדיק דין שמים על זולתו ואינו מצטער ומעורר עליו רחמים, הנה בדיבורו זה מקטרג על עצמו שמעיינים במעשיו ובדבוריו, והמשתתף בצערו של חבירו ומעורר עליו רחמים בא על שכרו.

כ"ק אדמו"ר האמצעי אמר בשם כ"ק אביו רבנו הזקן, בפירוש המאמר המתפלל בעד חבירו הוא נענה תחלה, אם הוא צריך לאיזה דבר הוא נענה תחלה, ואם בשעה ההיא אינו צריך לשום דבר הנה עם כל זה הוא בא על שכרו שהוא נהנה תחלה, שנותנים לו מן השמים שכרו בעד הנהגה טובה.

ועתה - אומר כ"ק אדמו"ר - הנה נתן תתן שלשה אלפים רובל מזומן לר' שמואל ברין בהלואה בלי שום הטבה, אשר יוכל לקנות סחורה ולשוט ברפסודות לריגא, ותתנם בעין יפה ובקורת רוח ותודה להשי"ת אשר זיכה אותך לעשות טוב וחסד, ואתה תסע למאסקווא לקחת סחורה לחנותך, והשי"ת ימלא הזיקך בכפלים.

כבואו לביתו הלך לר' שמואל ברין עם צרור הכסף כאשר פוקד, אבל לא מצאהו בביתו, ואנשי הבית אמרו לו כי זה כשבועיים שנסע לתור קבוצת רפסודות המיועדות לשוט לריגא, ועוד טרם בא.

עבר יום יומים שלש, שבוע ויותר ועדיין ר' שמואל ברין לא בא, ר' לייב פאזין מחכה מיום אל יום לקראת בואו של ר' שמואל לקיים פקודת כ"ק אדמו"ר בההלואה האמורה ויום לשנה יחשב לו, כי נדרש לו לנסוע למאסקווא להביא סחורה לחנותו.

ירא הוא הר' לייב פאזין לשנות מכפי סדר דברי קדש כ"ק אדמו"ר לתת הלואה לר' שמואל לקנות רפסודות ולשוט לריגא, ושיסע למאסקווא להביא סחורה לחנותו.

בבוא ר' לייב פאזין לבית הכנסת לקבלת שבת ראה ר' שמואל עומד וסביביו עומדים צופים על הרצפה ועל הספסלים, פניו צוהלות ורוחו טובה עליו במאד, הוא מספר והכל שומעים. בה ברגע קינא לו ר' לייב פאזין אשרי האיש שככה לו, זה יותר משני חדשים שנהפך עליו הגלגל, וחי חיי צער ודוחק, ויכול לשכוח על זה, ובשעה זו הנה הוא כאלו הנהו המאושר בעולם.

הכאת כפו של ר' הערש הערשמן הגבאי על השולחן בהכרזת שא שא, ר' שמואל ברין יחזור חסידות מהרבי שליט"א בליובאוויטש, הקיץ את הר' לייב פאזין מעומק מחשבותיו.

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדריגה, מתחיל ר' שמואל לאמר, ובהבית הכנסת הושלך הס. ונחת רוח מיוחד שפוך על פני השומעים, בשבת ההוא הלכו כל אנשי בית הכנסת לר' שמואל לקידוש וחזר את המאמר שנית, ואחר תפלת המנחה באו החסידים משארי הבתי כנסיות ור' שמואל חזר את המאמר בפעם השלישית ולשמחתם של החסידים אין קץ.

שמואל, אל תיפול ביאוש! השי"ת יזמין לך עסקים טובים, ופרנסה מן הצד

במוצש"ק לחם ר' לייב פאזין עם עצמו, בחשבו כי יש האומרים אשר במוצאי ש"ק ומוצאי יו"ט אין ראוי לתת כסף גם על הוצאות הבית ומה גם לאיש שאינו מהבני בית, ולא ידע איך להחליט, אך פתאום נדמה לו נצב נגד עיניו פני קדש הקדשים כ"ק אדמו"ר המסתכל בו במבט רציני, וכרגע לקח צרור כספו שלשה אלפים רובל והלך לו לר' שמואל ברין.

מצאו יושב ולומד טור חושן-משפט, הר' שמואל קיבלו בסבר פנים, והתחיל לעודדו על דבר מאורעות השריפות שהיה לו - כי בעת ההיא לא היה הר' שמואל בעיר - וסיפר לו והסביר המאמר המקובל "אחרי שריפה מתעשרים".

ר' לייב פאזין שמע, ובקרב לבו התפעל במאד על תוקף דעתו ואבירת לבבו של ר' שמואל, בה בשעה אשר נהפך עליו, ר"ל, הגלגל, בתשעה חדשים מלפנים היה בדעתו של ר' שמואל לקנות בית חומה גדולה ועתה הוא בשפל המדריגה, אבד כל מה שהיה לו נשאר בעל חוב ואין לו מזון סעודה אחת משלו, בכל זה נסע לתור סחורת הרפסודות ונסע לליובאוויטש בא ומאמר בידו וחזרו רבבים בשמחה ובקול צוהל, יושב ולומד חושן משפט, ויש לו עוד עוז לנחם אותו ולעודדו.

מה אתם חושבים לעשות עתה, שואל ר' לייב פאזין את ר' שמואל ברין.

אודות מצבי - עונה ר' שמואל - הנה כמאמר הנשים, בתחילת השבוע יש לדבר מענינים שמחים, ואינו כדאי לדבר אודות מצבי בהוה.

אנכי - אומר ר' שמואל - הנני חזק בתקותי כי השי"ת יעזור ועשיתי את שלי, נסעתי לתור את הרפסודות המוכנות, גם בקרתי הרבה סחורה טובה המונחות על שפת הנהר שצריכים עוד לקשר ברפסודות, והשי"ת יעשה את שלו ויזמין לי אותם הסכומים הדרושים, ויתן את ברכתו בשפע רב.

כשבאתי לליובאוויטש הנה שמחתי לשמוע מאמר חסידות, ושמעתי שלש פעמים חזרה מבניו וחתנו של כ"ק אדמו"ר. ביום הראשון הייתי ביחידות אצל כ"ק אדמו"ר יותר משעה . . לבסוף היחידות שאל כ"ק אדמו"ר על מצבי ובקיצור גמור תארתיו באשר הוא. וכ"ק אדמו"ר ענה לי: שמואל, אל תיפול ביאוש. קנה רפסודות מוכנות, קנה אותם על ההרים וקשור אותם בעצמך, והשי"ת יזמין לך עסקים טובים, סוחרים טובים על המקום ובריגא, ופרנסה מן הצד.

לייבע עלינו להיות חסידים, ואז טוב גם בגשמיות

כשבאתי לרודניא ולקחתי כרטיס מסע לביתי, הנה כאשר נכנסתי בהמרכבה פגשתי בר' אהרן ברודנא הנוסע מסמאליענסק בדבר סכסוך בין... שהסכימו שני הצדדים על זבל"א, כבר בררו להם הזבל"א, ונוסע הוא אלי לוויטעבסק כי אנכי אהיה לשליש כי שני הבוררים בוחרים בי. ירדנו שנינו מן המרכבה, ונשארנו ברודניא לחכות על המסע ההולך לסמאליענסק. ארבעה ימים וארבעה לילות עמלנו עד אשר עלה בידינו להשוות ולסדר את דבר הסכסוכים, ובאתי על שכרי בכבוד בסך שש מאות רובל.

ואתה ראה לייבע - אומר ר' שמואל לר' לייב - כי ברכתו של כ"ק אדמו"ר מתחלת להתקיים ברכני בפרנסה מן הצד נוסף על הריוח בהעסקים, ות"ל הרוחתי, לייבע עלינו להיות חסידים, ואז טוב גם בגשמיות. ואני, ת"ל, הנה כבר יש לי לשלם מעט בהחננויות של צרכי אוכל נפש, ומאות אחדות ישארו על הוצאות המסחר.

ומה יהי' עם הדמי קדימה - שואל ר' לייב - שצריכים לתת לבעלי הרפסודות והוצאות השייטים המובילים את הרפסודות ובפרט אם לקנות על החוף ולקשר בעצמו, הנה זה עולה לסכומים גדולים כמה אלפים.

הלא כ"ק אדמו"ר ברכני - אומר ר' שמואל - כי השי"ת יזמין קניות טובות, ויודע הוא כ"ק אדמו"ר כי אי אפשר לקנות בידיים ריקניות, אם כן הנה בכלל הברכה הוא אשר יזמין השי"ת כל הדרוש לקניות טובות.

אמונת חכמים הלזו הנה אצלינו החסידים היא נוזלת בעורקינו

אמונת חכמים הלזו – אומר ר' שמואל – הנה אצלינו החסידים היא נוזלת בעורקינו, אין דרוש לנו לא אות ולא מופת, רואים אנחנו את השמש באויר השמים איש מאתנו לא בדק ולא בחן אותה, ואין אתנו יודע עד מה, מה הוא מהותה ועצמותה של בריאה משונה הלזו המנסרת בשמים ממעל מה טבעה ומה טיבה, ועם זה הנה כולנו כאחד יודעים כי השמש היא מאירה ומביאה תועלת לכל חי, עד כי גם החולאים יוקל חליים בעת צאת השמש בגבורתה.

הרבי הוא שמשן של החסידים, ישועתן ותקותן, מה אומר לך לייבע, מכירים אנחנו זה את זה, זה כשלשים שנה מימי אברכותינו, ואתה ידעתי כי מעולם לא התגאתי בעליותי ולא נכנעתי בירידותי, כי מעולם ידעתי כי גלגל החוזר הוא בין בזמני העליה ובין בזמני הירידה.

אבל הפעם לא אכחד כי נפל לבי בקרבי וכמעט אשר נפלתי ביאוש גמור, ולולי פקודתו של כ"ק אדמו"ר ע"י ישראל נחמן הכהן הייתי עוזב המסחרים לגמרי, והייתי בוחר ברבנות גם בעיירה קטנה.

כשלשה ימים לפני הפסח קבלתי בשורה הראשונה בדבר העסקים, ובערב פסח כבר ידעתי כי נפלתי בפח של מוכרים ומאים ואבדתי כל אשר לי וכל אשר לויתי ושקעתי בעסק ביש זה. בכח עצום התגברתי על עצמי בשני ימים ראשונים של פסח, בחוה"מ פ הייתי כמוכה בשגעון, אבל החלטתי אשר עד אחר חגה"פ אסיח דעת מזה, והשי"ת עזרני כי יכולתי למלאות החלטתי.

במוצאי אחרון של פסח נפלתי למשכב בחום גדול כשני ימים, וביום השלישי הוטב לי במעט, לעת ערב בא אלי ישראל נחמן הכהן מדוברובנה, ואמר לי כי תמול בא מליובאוויטש, וכ"ק אדמו"ר שלח על ידו שליחות אלי לאמר לי, בבואי מצאני חולה והנהו מחכה עד אשר יוכל למסור לי דבר השליחות, כפי אשר פוקד מכ"ק אדמו"ר, וממהר הוא לנסוע לווליזש.

תאמר לו כי הנני יודע הכל, ואין אני מסכים לדעתו

וזה הדבר:

בחול המועד פסח אמר לי המשרת ר' לויק בשם כ"ק אדמו"ר להיות כי לפעמים נוסע הוא – ישראל נחמן הכהן – מליובאוויטש מבלי כנוס ליחידות הנה הפעם לא יעשה כן, כי כ"ק אדמו"ר ציוה לשלוח על ידו שליחות נחוצה ביותר.

כשנכנסתי לכ"ק אדמו"ר - מספר לי ר' ישראל נחמן הכהן - מצאתי יושב על כסאו ושני ספרים פתוחים לפניו ובבואי פרש מטפחתו מטפחת המשי על פני הספרים הפתוחים, ויאמר לי: כשתבוא לוויטעבסק תלך לשמואל ברין, ותאמר לו כי הנני יודע הכל, ואין אני מסכים לדעתו, ואדרבא הנני פוקד עליו כי יעזוב מחשבתו זאת. רבינו אומר כי המוח שליט על הלב בטבע תולדתו, זהו כמו שהאדם באשר הוא אדם צריך להתנהג, ובפרט ההנהגה על פי דרכי החסידות, כשהלב נוהה אחרי המוח, אזי יכול הוא לקלט את שמבין המוח. כדברים האלה תמסור לשמואל ברין בעצמו, ואיש לא ידע מזה, ואם יודרש לך לחכות יום תחכה ותמסור לו כאמור, ראה הזהרתיך.

אני - אומר ר' שמואל לר' לייב - הבנתי דברי השליחות. וכאשר עמדתי ממשכבי הלכתי לביהכ"נ להתפלל ובחזירתי פגשתי בר' דובער פייגלסון ולויתי אצלו שלשים רובל ועשיתי מסעי, ועתה - מסיים ר' שמואל דיבורו - הנה בקבלי את השלש מאות רובל מדנבורג אסע בדבר העסקים.

עוד בלילה ההוא נסע ר' לייב לליובאוויטש בקובלנא על ר' שמואל

ר' לייב פאזין אשר כל הזמן ישב ושמע כל אשר סיפר הר' שמואל ברין, לא ידע אז לגשת אל דבר מסירת צרור הכסף, ופתאום כמו מעצמו פלטו פיו הגיון לבו, כי אין לדאוג על אודות כסף בשביל העסק, כי הרי הבאתי לכם סכום נכון, ועוד בטרם כלה לדבר הנה הוציא כמה צרורות שטרות בני מאה וחמשים רובל. ר' שמואל הביט פעם על ר' לייב ופעם על צרורות השטרות המונחים על השולחן, באין אומר ודברים כי לא הבין מה זה נהיה לר' לייב יודע הוא ומכיר את הר' לייב שהוא בעל גמילות חסדים ובכל עת אפשר להשיג אצלו גמ"ח חמשים או גם מאה רובל, אבל סכומים כאלו אינם בגדר גמ"ח.

שלשת אלפים רובל - אומר ר' לייב - הבאתי לכם גמ"ח עד אחר מכירת הרפסודות בריגא, אשר אז תחזירו לי בשלימות בלי שום הטבת עיסקא.

מה אתה מדבר לייבע, לא אקח מאתך גמ"ח כזה ואין אתה רשאי לעשות כך, כי כל מסחר איזה שיהיה גם המעולה ומשובח ביותר יש לו שני פנים, וחלילה לך לסכן סכום כזה בעסק של אחר בתור גמ"ח, בכל אופן אנכי לא אקח מאתך את זה. ואיך זה עלה על דעתך להציע לי כזאת.

ר' לייב פאזין סיפר לר' שמואל כל פרשת הענין מתחלתו לסופו ככל המסופר בזה, והר' שמואל שמע בהקשבה מיוחדת וכשגמר ר' לייב לדבר, ענהו ר' שמואל ברין, אתה קיימת כפי שציוה לך כ"ק אדמו"ר, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ובפרט מעשה גמורה, אבל אנכי לא אקח את הכסף.

עוד בלילה ההוא נסע ר' לייב פאזין לליובאוויטש לכ"ק אדמו"ר בקובלנא על ר' שמואל שאינו לוקח אצלו הסכום אשר ציוה לתת לו, ויכנס לכ"ק אדמו"ר ויניח את צרור השטרות על השולחן. וביום השני לשבוע בהשכמה בא המשרת השני של כ"ק אדמו"ר - ר' פנחס ליב מגידסון - וביא חבילה חתומה מאת כ"ק אדמו"ר לר' שמואל ברין, ובה פתקא בכת"ק של כ"ק אדמו"ר: "הנני שולח לך שלשת אלפים רובל לסחור בהם עד אחר זמן מכירת הרפסודות בריגא וצלח".

ר' לייב פאזין גביר גדול; והר' שמואל ברין מתפרנס בהרחבה

ר' לייב פאזין לקח עמו צרור כסף לשלם חובותיו לסוחרים מוסקבה בעד הסחורה שנשרפה ואיזה סכום בשביל סחורה חדשה. בבוא ר' לייב פאזין למוסקבה וסיפר לסוחרים את האסון אשר קרהו, הנה עוד לא כלה דבריו אמר אחד מראשי הסוחרים, כי בודאי הנה גם ישתתפו עמו לסבול את ההיזק, אחר אשר יבדקו את החשבונות כמה אחוזים ינכו לו מחובו, ונתנו לו סחורה חדשה בהקפה כפי הדרוש לו.

וכעבור ימים אחדים הודיעו הסוחרים כי החליטו לנכות חמשים אחוזים, וחמשים הנשארים ישלם במשך שתי שנים.

בקין ההוא זכה ר' לייב פאזין בגורל דשטרות הממשלה חמשה עשר אלף רובל. ועפ"י עצת כ"ק אדמו"ר עשה עסק הפשתן וקנה הרבה סחורה במקח הזול, ועלה השער פי שלש, ובכל אשר עשה הצליח.

ר' שמואל ברין קנה רפסודות מוכנות גם מהמונחים על חופי הנהר, מהם מה שמכר על אתר ומהם מה ששלחם ברפסודות לריגא, והרוויח סכומים גדולים ושלם כל חובותיו ועפ"י עצת כ"ק אדמו"ר קנה לו בית חומה עם מגרש גדול.

כהיום הר' לייב פאזין גביר גדול, ובניו גבירים, ויש לו שם בין המכובדים. והר' שמואל ברין, אשר מסר ונתן עסקיו הרבים לבניו וחתניו, ומהכנסת הבית חומה אשר הניח לעצמו מתפרנס בהרחבה, וביתו פתוחה לחסידים אנשי מעשה ובני תורה, מכובד גדול הוא גם בין המתנגדים ומה גם אצל החסידים⁴⁷.

(47) התמים חוברת ז (ח"ב ע' 738 ואילך).